

15 Lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

15.1 Allmänt

Behandling av uppgifter i beskattningsverksamheten finns reglerat i lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet (skattedatabaslagen). Skattedatabaslagens bestämmelser om behandling av uppgifter omfattar såväl fysiska som juridiska personer. Skattedatabaslagen påverkar allt som har att göra med bearbetning av uppgifter inom kontrollverksamheten.

Skattedatabaslagen hänvisar i vissa delar till personuppgiftslagen (1998:204). När det rör sig om personuppgifter gäller personuppgiftslagen i de delar skattedatabaslagen anger att så är fallet t.ex. i 1 kap. 3 § samt i 3 kap. 1 – 4 §§ SdbL. Med personuppgift avses all slags information som direkt eller indirekt kan hänföras till en fysisk person som är i livet. En väsentlig skillnad mellan personuppgiftslagen och skattedatabaslagen är att den senare inte inskränker sig till att omfatta uppgifter rörande fysiska personer utan även omfattar andra uppgifter som t.ex. uppgifter om aktiebolag.

I skattedatabaslagen hänvisas också bl.a. till 9 § i personuppgiftslagen. Denna bestämmelse är grundläggande och innehåller krav på att personuppgifter bara får samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål samt att uppgifterna inte får behandlas för något ändamål som är oförenligt med det för vilket uppgifterna samlades in. Uppgifterna ska vidare vara riktiga och relevanta för det ändamål de insamlats för.

Skattedatabaslagens bestämmelser behandlas även i avsnitt 10.5.2 i SKV:s handledning Offentligt eller hemligt (SKV 148).

15.2 Beskattningsdatabasen

15.2.1 Allmänt

Databas

Beskattningsdatabasen definieras som en samling uppgifter som med hjälp av automatiserad behandling används gemensamt inom beskattningsverksamheten för de ändamål som anges i 1 kap. 4 och 5 §§ SdbL. Exempel på vad som ingår i beskattningsdatabasen är register som centrala skatterregistret, fastighetsregistren och punktskatterregistren.

Ämnesdatabaserna i SKV:s Intranät är däremot inte hänförliga till beskattningsdatabasen. Detta hänger samman med att de uppgifter som sparas där inte direkt används för beskattning utan närmast är att se som referensmaterial.

Vid behandling av uppgifter måste handläggaren ha klart för sig om behandlingen sker inom eller utom beskattningsdatabasen då delvis olika regelverk gäller. De punkter där reglerna skiljer sig åt är främst kraven på dokumentation, gallring och innehåll.

Inom beskattningsdatabasen

Om en uppgift registreras och lagras i ett datasystem på ett sådant sätt att flera inom myndigheten har möjlighet att ta del av uppgiften på automatiserad väg, t.ex. i samband med handläggning av ett ärende, anses behandlingen ske inom beskattningsdatabasen.

Utom beskattningsdatabasen

Däremot är en uppgift som lagras i samband med att en handläggare arbetar med t.ex. Word eller Excel inte gemensamt tillgänglig. Därmed är det en behandling som sker utom beskattningsdatabasen.

Gränsdragningsproblem kan förekomma mellan behandling i databaser och annan behandling om en uppgift inte ingår i ett för myndigheten gemensamt nätverk, men ändå är tillgänglig för flera handläggare, t.ex. i en arbetsgrupp som samarbetar för att kontrollera eller revidera företag i ett projekt. Om en sådan arbetsgrupp behandlar uppgifterna internt för kontrollen utan åtkomst utanför den arbetsgrupp som tillsatts för ändamålet får uppgifterna inte anses gemensamt använda inom SKV. Behandlingen sker då utom beskattningsdatabasen.

När uppgifter som definitionsmässigt är att hänföra till beskattningsdatabasen sambearbetas sker behandling i enlighet med de för beskattningsdatabasen gällande reglerna. Exempel på sådan behandling är när SKV med hjälp av program (t.ex. PUMA eller KONTUR) gör urval och sammanställer uppgifter i beskattningsdatabasen t.ex. uppgifter om ålder, inkomst och fastighetsinne-

hav.

Om däremot uppgifter som hämtats från beskattningsdatabasen sambearbetas med externa uppgifter så sker behandlingen utom beskattningsdatabasen. Naturligtvis utgör bearbetning av uppgifter som i sin helhet hämtats in vid granskning en bearbetning som sker utom beskattningsdatabasen.

15.2.2 Behandling inom beskattningsdatabasen

Vid behandling av uppgifter inom beskattningsdatabasen behöver den enskilde handläggaren inte själv vidta några åtgärder. Ansvar för innehåll, gallring, information m.m. ligger på myndigheten.

15.2.3 Behandling utom beskattningsdatabasen

Dokumentation

Vid behandling utom beskattningsdatabasen ska den kommande behandlingen dokumenteras innan uppgifterna hämtas in, sammanställs och registreras.

För ändamålet finns två blanketter (SKV 1958 och SKV 1959). Blankett SKV 1959 är så konstruerad att den ska innehålla de uppgifter som krävs för att kravet på dokumentation ska vara uppfyllt. Vid omfattande register räcker utrymmet på blankett SKV 1959 inte till. Beskrivning av t.ex. vilka uppgifter som registret ska omfatta och vilka bearbetningar som ska göras kan då behöva lämnas på en bilaga (SKV 1958). Ifylld blankett med eventuell bilaga överlämnas till funktionsansvarig i personuppgiftslagsfrågor innan insamling och bearbetning påbörjas.

Behandlingar vid en revision eller ADB-revision (utom beskattningsdatabasen) behöver inte dokumenteras på ovannämnda blanketter och skickas till den funktionsansvarige i personuppgiftsfrågor. Dokumentationen sker i stället som ett led i revision och arkiveras som övriga revisionsanteckningar. De allmänna dokumentationskrav som finns vid en revision uppfyller de krav på dokumentation som krävs enligt skattedatabaslagen. Se vidare avsnitt 15.3.3.

Gallring

Vid behandling utom beskattningsdatabasen finns särskilda gallringsbestämmelser för uppgifter som behandlas automatiserat i ett ärende.

Huvudregeln är att uppgifterna ska gallras senast ett år efter det

att ärendet avslutas.

Dokument, t.ex. revisionspromemorior på ADB-media, ska gallras senast ett år efter det att ärendet avslutas (1 kap. 8 § SdbL). Gallringsbestämmelsen hindrar inte att de elektroniska uppgifterna före gallringen överförs till papper. De uppgifter som finns kvar och som endast finns på papper omfattas inte av den ettåriga gallringsfristen.

En avidentifiering av dokumentet kan jämföras med gallring. Vid en avidentifiering ska samtliga uppgifter bort som på något sätt gör det möjligt att härleda dokumentet till personen ifråga. Som exempel kan nämnas diarienummer, namn, personnummer och andra avslöjande uppgifter i dokumentets löpande text.

Gallring eller avidentifiering ska ske även om dokumentet omfattas av sekretess.

**Särskilda
gallringsföreskrifter**

Av Riksarkivets föreskrifter om gallring hos Riksskatteverket och skattemyndigheterna, RA-MS 2003:58 framgår att uppgifter angående ADB-revision ska gallras när uppgifterna inte längre behövs för verksamheten. Uppgifterna ska gallras senast fem år efter det taxeringsår som uppgifterna avser.

Projekt

Vid projekt för urval och kontroll finns ofta behov att bevara uppgifterna som hämtats in via revision/föreläggande på ADB-medium en längre tid. Ingår uppgifterna i ett kontrollprojekt, t.ex. granskning av en bransch eller en företeelse, kan uppgifterna behövas så länge som projektet pågår. Registret fungerar i sådana fall både som ett stöd vid urvalet och vid administrationen. Exempelvis kan det av registret framgå när och till vem en viss företagsakt sänts för utredning.

Av gallringsföreskrifterna framgår att de inhämtade uppgifterna ska gallras när de inte längre behövs för verksamheten dock senast när projektet avslutas.

ADB-revision

Vid ADB-revision kan det finnas behov av att spara elektroniskt lagrade uppgifter på någon form av ADB-medium. Den reviderade kan exempelvis i samband med en process ifrågasätta resultatet av revisorns bearbetningar av materialet. Behov kan därför finnas av att göra om beräkningar som haft betydelse för eventuella förslag till ändring av beskattningen. För att detta ska vara möjligt måste uppgifterna sparas i det originalformat de hade då granskningen skedde.

Innehåll

Uppgifterna i beskattningsdatabasen får bara ha det innehåll som framgår av särskilda bestämmelser i skattedatabaslagen, skattedatabasförordningen och i föreskrifter från SKV. Motsvarande begränsningar av innehållet finns inte vid behandling som sker utom beskattningsdatabasen. Behandling måste dock alltid ske

inom ramen för de i skattedatabaslagens angivna ändamålen och de i 9 § PuL, uppställda kraven. Är det frågan om känsliga personuppgifter som ras eller etiskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse, medlemskap, hälsotillstånd eller lagöverträdelse får dessa endast behandlas om uppgifterna lämnats i ett ärende eller är nödvändiga för handläggningen av ärendet (7 § SdbL).

15.3 Den praktiska tillämpningen

15.3.1 Urval inför kontroll

Inom beskattnings- databasen

En behandling som enbart avser analys av uppgifter som finns i beskattningsdatabasen är, som framgår ovan, att anse som behandling inom beskattningsdatabasen, t.ex. KONTUR och PUMA.

Utom beskattnings- databasen

Som en förberedande åtgärd inför en kontroll kan uppgifter om skattskyldiga ha hämtats in genom tredjemansförelägganden och tredjemansrevisioner. Uppgifterna kan ha hämtats in av SKV på ADB-medium eller registrerats manuellt i ett särskilt register. Noteras kan att SKV inte kan förelägga någon att lämna uppgifter på ADB-medium (jfr avsnitt 7.4).

Vidare kan som en förberedande åtgärd uppgifter ha inhämtats från andra myndigheter. Även sådana uppgifter kan ha inhämtats av SKV på ADB-medium eller registrerats manuellt i ett särskilt register.

Ytterligare exempel på uppgifter som kan hämtas in av SKV inom ramen för en förberedande kontroll är uppgifter via Internet. Det kan vara fråga om information från olika företags hemsidor men även myndighetsinformation om skattskyldiga. Som exempel på det senare kan nämnas uppgifter från PRV som inhämtats genom SKV:s eget abonnemang. Gemensamt för dessa uppgifter är att de lagras elektroniskt hos SKV och kan bli föremål för sambehandling med uppgifter hämtade från beskattningsdatabasen.

Den ovanstående behandlingen är att anse som behandling utom beskattningsdatabasen.

15.3.2 Skrivbordskontroll

**Inom
beskattnings-
databasen**

Skrivbordskontrollen avser normalt behandling av uppgifter som uteslutande finns i beskattningsdatabasen. I sådana fall är det fråga om behandling inom beskattningsdatabasen.

**Utom
beskattnings-
databasen**

För de fall skrivbordskontrollen innehåller moment av sambearbetning mellan uppgifter ur beskattningsdatabasen med uppgifter utifrån blir det fråga om en behandling utom beskattningsdatabasen.

15.3.3 Revision

De behandlingar som sker inom ramen för ett revisionsärende är i de allra flesta fall att anse som behandlingar utom beskattningsdatabasen.

ADB-revision

Med ADB-revision menas en revision där maskinell behandling sker av företagets redovisningsinformation.

Redovisningsinformation är exempel på sådan information som behövs för revisionsändamål och som följaktligen får behandlas.

Även känsliga personuppgifter (t.ex. medlemskap i fackförening) som ingår i de inhämtade uppgifterna får behandlas eftersom behandlingen sker utom beskattningsdatabasen och i ett ärende.

Vid all revision ska revisorn föra revisionsanteckningar. De krav som idag ställs på revisionsdokumentationen vid en ADB-revision uppfyller, som framgår ovan under avsnitt 15.2.3., de krav som ställs på dokumentation enligt skattedatabaslagen. Upprättad dokumentation förs till revisionsanteckningarna och arkiveras i revisionsärendet.

Sambearbetning

I revisionsarbetet kan det från ett företag på elektronisk väg inhämtade redovisningsmaterialet behöva sambearbetas med uppgifter från beskattningsdatabasen. Även andra inhämtade uppgifter kan elektroniskt behöva sambearbetas med uppgifter från beskattningsdatabasen eller med andra uppgifter. Då dessa typer av behandlingar sker utom beskattningsdatabasen krävs att behandlingarna dokumenteras. I de fall det är fråga om uppgifter från en enstaka revision kan kravet på dokumentation anses uppfyllt genom den särskilda revisionsdokumentation som krävs vid revisionen. I dessa fall behöver inte blanketterna SKV 1958 och SKV 1959 fyllas i. Är det däremot fråga om sambearbetning av uppgifter från flera revisioner ska blanketterna fyllas i. Detta beror på att den dokumentation som finns för respektive revision av sekretesskäl inte kan omfatta uppgifter rörande andra företag. Revisionsdokumentationen kan alltså i detta fall inte anses uppfylla kraven enligt skattedatabaslagen.

Egna register

Vid revision kan innehållet i pappersdokument registreras elek-

troniskt och behandlas. I dessa fall gäller samma regler som för fallet sambearbetningar ovan.

15.4 Litteratur

RSV Handledning i skatterevision, Revisionsmodellen (RSV 622)